

POSTANOWIENIE

Dnia 11 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **W.E.**

skazanego za przestępstwo z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 195/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego Krakowie z dnia 11 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI K 160/21,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

postanowił

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego wystąpiła o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 listopada 2022 r., sygn. akt II AKa 195/22, utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 11 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI K 160/21.

W uzasadnieniu wniosku podniesiono, że wydane w sprawie rozstrzygnięcie nie jest trafne merytorycznie, na co wskazano w kasacji. Rozpoznanie apelacji obrońcy W. E. przez Sąd Apelacyjny cechowała powierzchowność i brak odniesienia się do podniesionych zarzutów. Jednocześnie kara wymierzona skazanemu jest karą długoletniego pozbawienia wolności. W.E. jest jedynym żywicielem rodziny, w skład której wchodzi on oraz jego matka, T.E.. Aktualnie

W.E. własnym nakładem pracy naprawia przeciekający dach, na nieruchomości należącej do T.E.. Jak wynika z oświadczenia matki skazanego, T.E. (kwestionariusz wywiadu środowiskowego z dnia 29.01.2021 r. k. 544), jej syn jest dla niej oparciem, zaś przed zastosowaniem tymczasowego aresztowania w niniejszej sprawie starał się przestrzegać porządku prawnego oraz wspomagał rodzinę finansowo pracując jako pracownik fizyczny na budowie. T.E. jest wdową, a W.E. jest jej jedynym dzieckiem. Z akt sprawy wynika, iż tymczasowe aresztowanie wobec W.E. ustało niepełna rok temu, w marcu 2022 r.. Ponowna konieczność stawienia się w zakładzie penitencjarnym będzie dla T.E. utratą jedynego członka rodziny i ostatniej osoby mogącej okazać jej wsparcie. Powody te, jak również treść poniesionych zarzutów kasacyjnych uzasadniają –zdaniem obrońcy – wstrzymanie wykonania orzeczonej wobec W.E. kary pozbawienia wolności do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zawarty w kasacji wniosek obrońcy skazanego W.E. nie zasługiwał na uwzględnienie.

Wstrzymanie przez Sąd Najwyższy wykonania zaskarżonego wyroku na podstawie art. 532 § 1 k.p.k., jest odstępstwem od zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (art. 9 § 2 k.k.w.). Zastosowanie wspomnianej instytucji może więc nastąpić tylko wyjątkowo. Kontrola kasacyjna dotyczy bowiem prawomocnego wyroku sądu odwoławczego, a więc wyroku objętego domniemaniem prawidłowości ustaleń i trafności rozstrzygnięć w nim zawartych.

Szczególne uprawnienie Sądu kasacyjnego wynikające z art. 532 k.p.k. wymaga potwierdzenia, że w sprawie zaistniały szczególne, nadzwyczajne względy nakazujące pozbawienie w tym trybie prawomocnego wyroku atrybutu wykonalności. Powodem ku temu może być zasadność argumentacji przedstawionej na poparcie zarzutów kasacji, stwarzająca wysokie prawdopodobieństwo wydania orzeczenia kasatoryjnego. Okoliczność ta musi być jednak dostrzegalna już „na pierwszy rzut oka”, skoro procedowanie w oparciu o art. 532 k.p.k. następuje przed merytorycznym rozpoznaniem kasacji. Gdy trafność

zarzutów podniesionych w kasacji nie jest – na tym etapie – oczywista, samo zwrócenie się z wnioskiem o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku nie uzasadnia odstąpienia od wspomnianej na wstępie zasady bezzwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (zob. m.in. post. SN z 9.02.2023 r., V KK 681/21).

Nie przesądzając oczywiście ostatecznego rezultatu wniesionej w sprawie skazanego kasacji, który to nadzwyczajny środek zaskarżenia będzie stanowił przedmiot rozpoznania na rozprawie, stwierdzić należało, że podniesione tam zarzuty rażącego naruszenia art. 433 § 2 k.p.k. (w powiązaniu z dalszymi, relewanтными przepisami Kodeksu postępowania karnego) mające wskazywać na naruszenie przez Sąd Apelacyjny zasad rzetelnej kontroli odwoławczej w odniesieniu do obu prawomocnie przypisanych skazanemu przestępstw, nie pozwalają – na obecnym etapie postępowania – na wysnucie kategoriycznych wniosków odnośnie do ich zasadności. Materiały postępowania instancyjnego oraz ich ocena wyrażona przez orzekające w sprawie Sądy zestawione z wielowątkową argumentacją przedstawioną na poparcie zarzutów nadzwyczajnego środka zaskarżenia, uniemożliwiają ukształtowanie jednoznacznego przekonania o nietrafności zaskarżonego wyroku przed przeprowadzeniem rozprawy kasacyjnej, co – w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego – jest warunkiem zastosowania instytucji, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k. Nie można przy tym również pominąć, że prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację postulował jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy – badając złożony wniosek – nie stwierdził również żadnych doniosłych okoliczności, które mogłyby spowodować nieodwracalność skutków kary w razie jej wykonania, a przez to przemawiać za wstrzymaniem wykonania wyroku mającego walor prawomocności. W szczególności argumentem w tym zakresie nie może być tylko (mniejsza czy większa) dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością przystąpienia do odbycia kary pozbawienia wolności (por. postanowienie SN z 7.03.2022 r., IV KK 475/21). Izolacja penitencjarna, w oczywisty sposób rzutująca na sytuację życiową nie tylko skazanego, ale często także osób dla niego najbliższych, stanowi normalne następstwo prawomocnie orzeczonej i podlegającej wykonaniu *in concreto* kary.

Należy natomiast przypomnieć, że niektóre spośród podniesionych we wniosku argumentów związanych z koniecznością wspierania przez skazanego jego matki będącej wdową – T.E. mogą podlegać rozpoznaniu w ramach postępowań prowadzonych w oparciu o przepisy Kodeksu karnego wykonawczego, tj. o odroczenie wykonania kary (art. 151 § 1 k.k.w.), bądź o udzielenie przerwy w wykonaniu kary z uwagi na ważne względy rodzinne lub osobiste (art. 153 § 2 k.k.w.).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy uznał, że w sprawie niniejszej nie zachodzą dostateczne podstawy do zastosowania nadzwyczajnej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Dlatego orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(J.D.)